

Opvang vluchtelingen Culemborg

21 mei 2026

Anne Nijenhuis

Vogelvlucht 1

Algemeen:

- Wat is een vluchteling?
- Landelijk, Coa, provincie
- Regio Rivierenland
- Culemborg
- Besluitvorming raad

Culemborg:

- Duurzame gemeentelijke opvang; Meedoen vanaf dag één
- Informatieverstrekking raad
- Tussentijdse opvang Bellweg
- Rollen Culemborg
- Participatie
- Lange termijn opvang
- Komende periode

Wat is een vluchteling?

Wettelijk zijn te onderscheiden:

Opvangen:

- Asielzoekers (vluchtelingen in procedure)
- Ontheemden (Oekraïners)

Huisvesten:

- Statushouders (erkende vluchtelingen).

Culemborg: Vluchteling

- Landelijke wetgeving:
 - Vreemdelingenwet: hoofdwet voor toelating van vreemdelingen.
 - Spreadingswet: verplicht gemeenten opvang asielzoekers en Amv'rs te realiseren,
 - Huisvestingswet: verplicht de gemeenten statushouders een woning te bieden.
 - Richtlijn Tijdelijke Bescherming en Tijdelijke opvang ontheemden Oekraïne: geen verplichting.
 - Migratiepact: Europese regelgeving vertaald in vreemdelingenwet (effecten op de asielketen onzeker).

Asielketen

- IND: beoordelen en beslissen
 - Centraal Orgaan opvang Asielzoekers: opvang en begeleiding
 - Dienst toezicht en vertrek: regie op terugkeer en vertrek
-
- Duur procedure ongeveer 2 jaar

- Centraal Orgaan opvang Asielzoekers: opvang en begeleiding
 - onderdak bieden aan asielzoekers
 - hen begeleiden naar een toekomst in Nederland of daarbuiten
 - opvanglocaties verwerven en beheren
 - de veiligheid en leefbaarheid in de opvanglocaties
 - asielzoekers voorzien van noodzakelijke middelen

- Taken provincie:
 - Coördineert aantallen opvangplekken naar regio's.
 - Faciliteren regio's door (sub-)regionale overleggen (Provinciale Regietafel).
 - Voert het Interbestuurlijk toezicht uit:
 - handhaving Spreidingswet en huisvesting statushouders;
 - als gemeente niet voldoet: onder actief interbestuurlijk toezicht. Provincie neemt de taak over.

Regio en aantallen

Peildatum 4-5-2026

Bron: COA

Verdeelbesluit 08/12/2025

Aantal opvangplaatsen

	Regulier	AMV	Totaal
--	----------	-----	--------

Gemeente

Buren	174	0	174
Culemborg	176	0	176
Maasdriel	0	40	40
Neder-Betuwe	145	0	145
Tiel	120	0	120
West-Betuwe	150	0	150
West Maas en Waal	150	7	157
Zaltbommel	168	0	168
Totaal	1.083	47	1.130

Realisatie 01/02/2026

Aantal opvangplaatsen

Regulier	AMV	Totaal
----------	-----	--------

0	0	0
0	0	0
0	0	0
0	0	0
114	0	114
0	0	0
0	0	0
0	0	0
114	0	114

- Regio Rivierenland:
 - In de regio overleggen hoe verdeling plaatsvindt: elke gemeente beslist hier zelf over.
 - Samenwerking in de regio gaat moeizaam: betekent veel kleine opvanglocaties.
 - Wel opvang Oekraïners, nauwelijks opvang asielzoekers.

Culemborg, voldoet?

Niet:

- Voldoet nu niet aan spreidingswet: aangeschreven door ministerie: verzoek om informatie
- Culemborg heeft nauwelijks opvang ontheemden (Oekraïners)

Wel:

- Voldoet aan huisvestingsopgave statushouders: hervestigde vluchtelingen (door VN geselecteerd)
- Eind op weg met de realisatie Bellweg

- Spreidingswet: Duurzame Gemeentelijke Opvang (DGO), eigen regie
- Financiering door COA
- Verantwoordelijkheid COA,
- Gemeente voert taken in mandaat uit.

Namens het COA: bestuursovereenkomst, oktober 2025

- onderdak bieden aan asielzoekers: **Culemborg**
- opvanglocatie verwerven en beheren: **Culemborg**
- de veiligheid en leefbaarheid in de opvanglocatie handhaven: **Culemborg/COA**
- hen begeleiden naar een toekomst in Nederland of daarbuiten: **Culemborg/COA**
- asielzoekers voorzien van noodzakelijke middelen: **COA**

Besluitvorming raad

1. Beeldvormende raad (februari 2024)

2. Startnotitie vastgesteld (mei 2024):

- Opdracht voldoen aan taakstelling
- Opdracht lange termijn opvang
 - Eerlijke verdeling over de stad
 - Samenwerking regio
 - Onderdeel van de stad
 - Kansen voor iedereen
 - Kostenneutraal

Besluit locatie Bellweg 2 (september 2024):

Opdracht aan college:

- Uitwerking en realisatie
- Culemborgse methode Einstein

Unaniem besluit

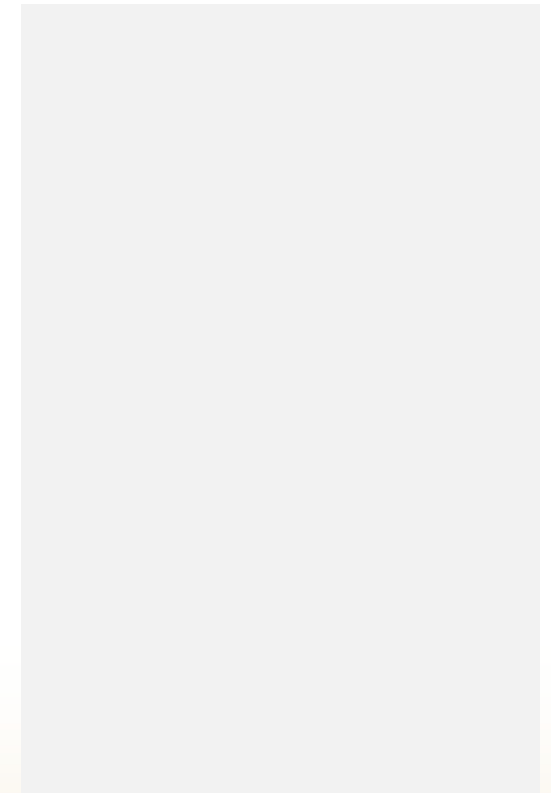
Onderhandeling

- 2024-2025: Onderhandelingen met het COA
- Juli 2025: Akkoord met ministerie over financiering
- Oktober 2025: Bestuurs Akkoord COA

- Vanaf Q3 2025: aan de slag realisatie Bellweg 2

Vragen?

Duurzame gemeentelijke opvang

Opvang in eigen regie

- Een kleinschalige opvang.
- Meer grip en sturing vanuit gemeente.
- Betrokken samenleving.

'Meedoen vanaf dag één'

- Geen tijdelijke wachtplek, maar een ontwikkel- en participatieomgeving
- Onderdeel uit van de lokale samenleving.
- Programma 'Meedoen vanaf dag één':
 - Educatie
 - Sociaal en Welzijn
 - Participatie en toeleiding naar werk

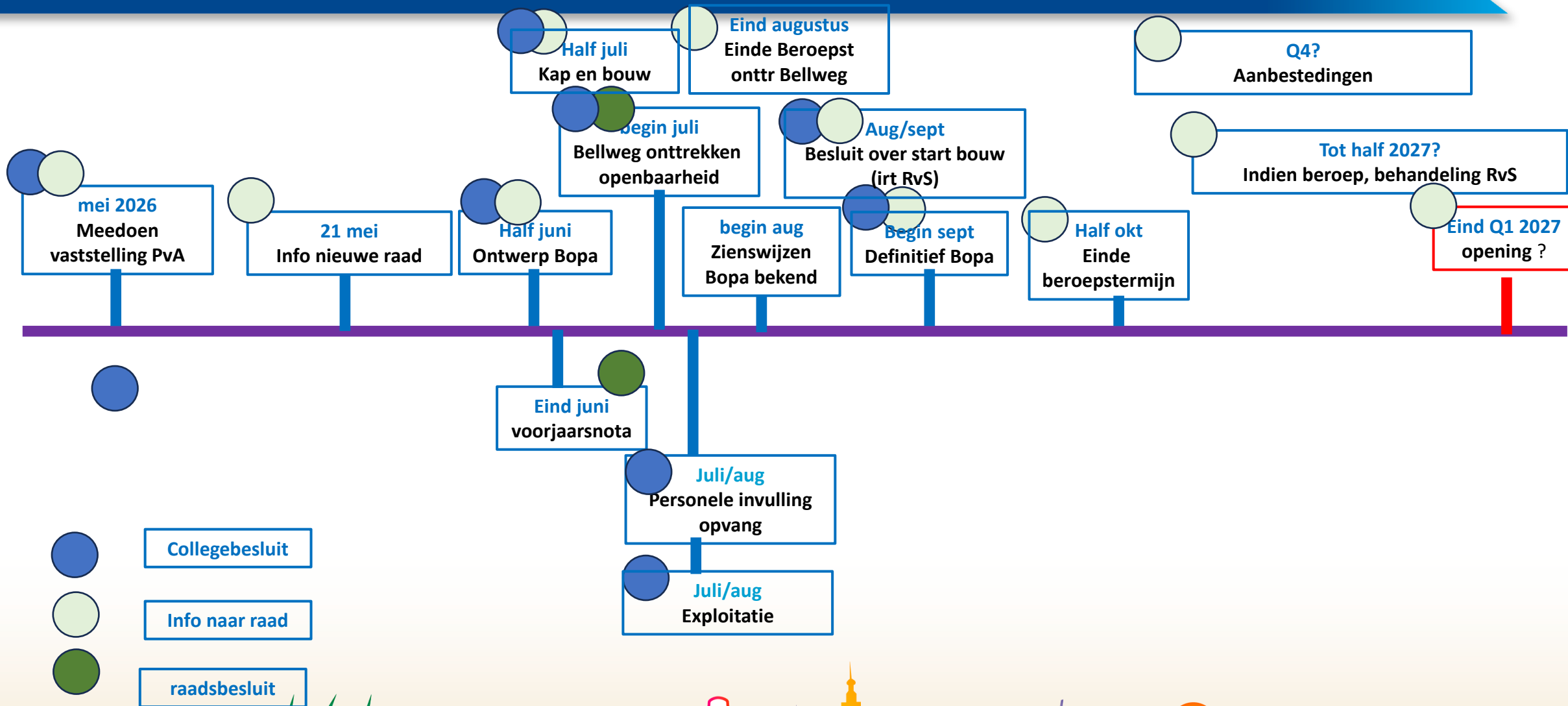

'Meedoen vanaf dag één'

- Buurthub: deel van activiteitenprogramma is toegankelijk voor inwoners van Culemborg
- Voor en door Culemborg: samenwerking met lokale partners als ElkWelzijn
- De inrichting van de locatie ondersteunt:
 - rust, privacy en autonomie
 - Dit zijn basisvoorwaarden voor bewoners om te kunnen meedoen en zich veilig te voelen
- Aantoonbaar meer (arbeids-)participatie en rust in en om de locatie

Informatieverstrekking Raad (2026)

Informatieverstrekking raad

- Via dagpost: regelmatig.
- Via raadsnotities: mijlpalen.
- Besluitvorming

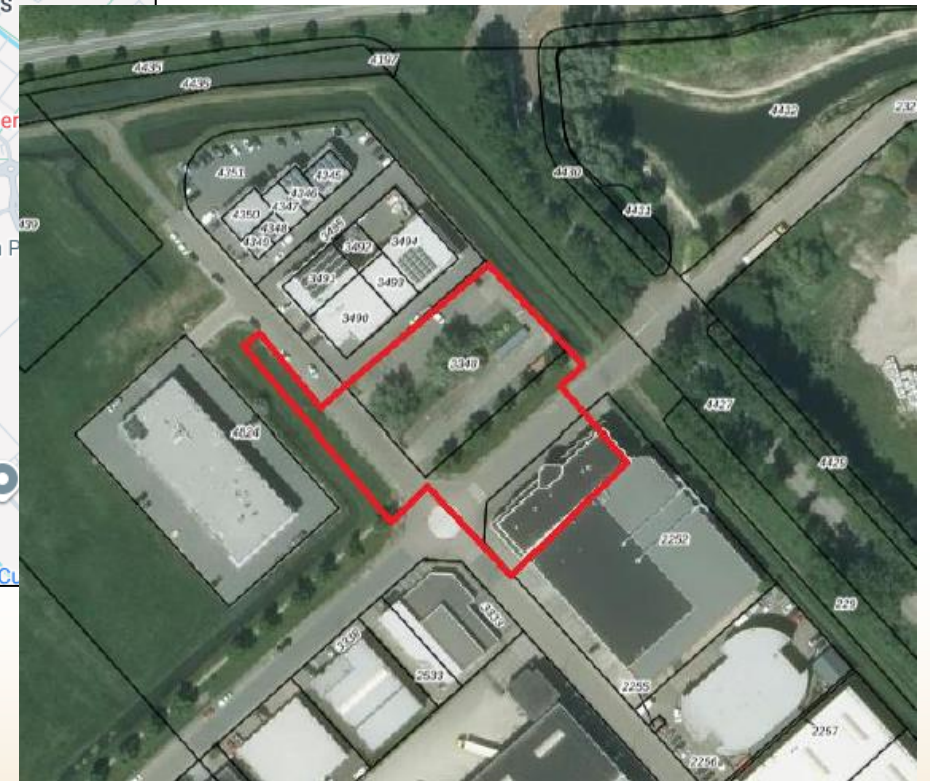
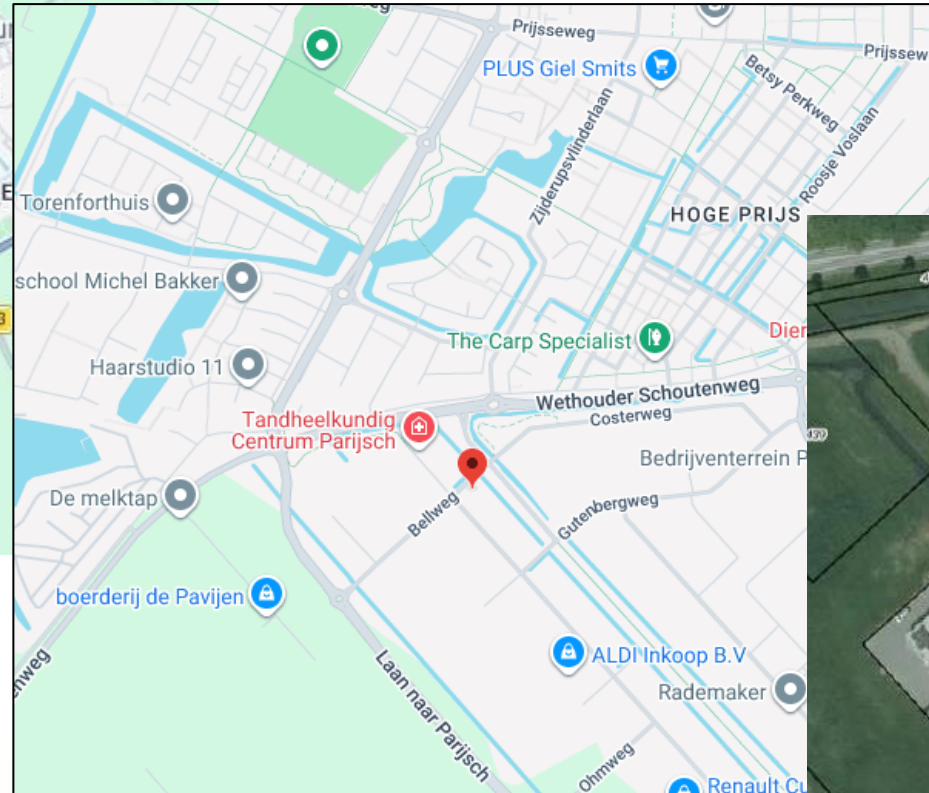
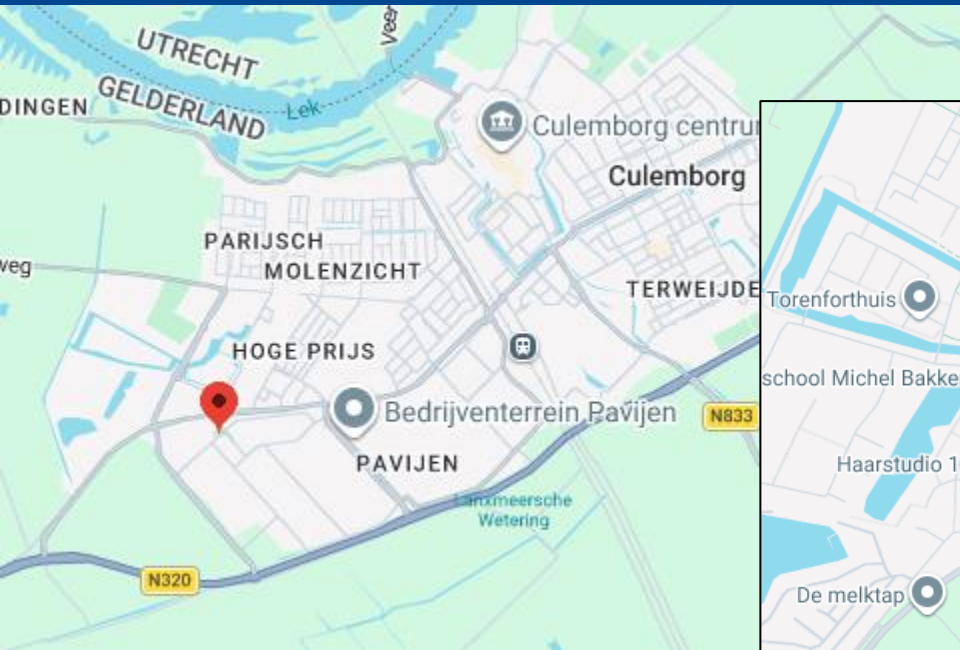

Realisatie Tijdelijke opvang Bellweg

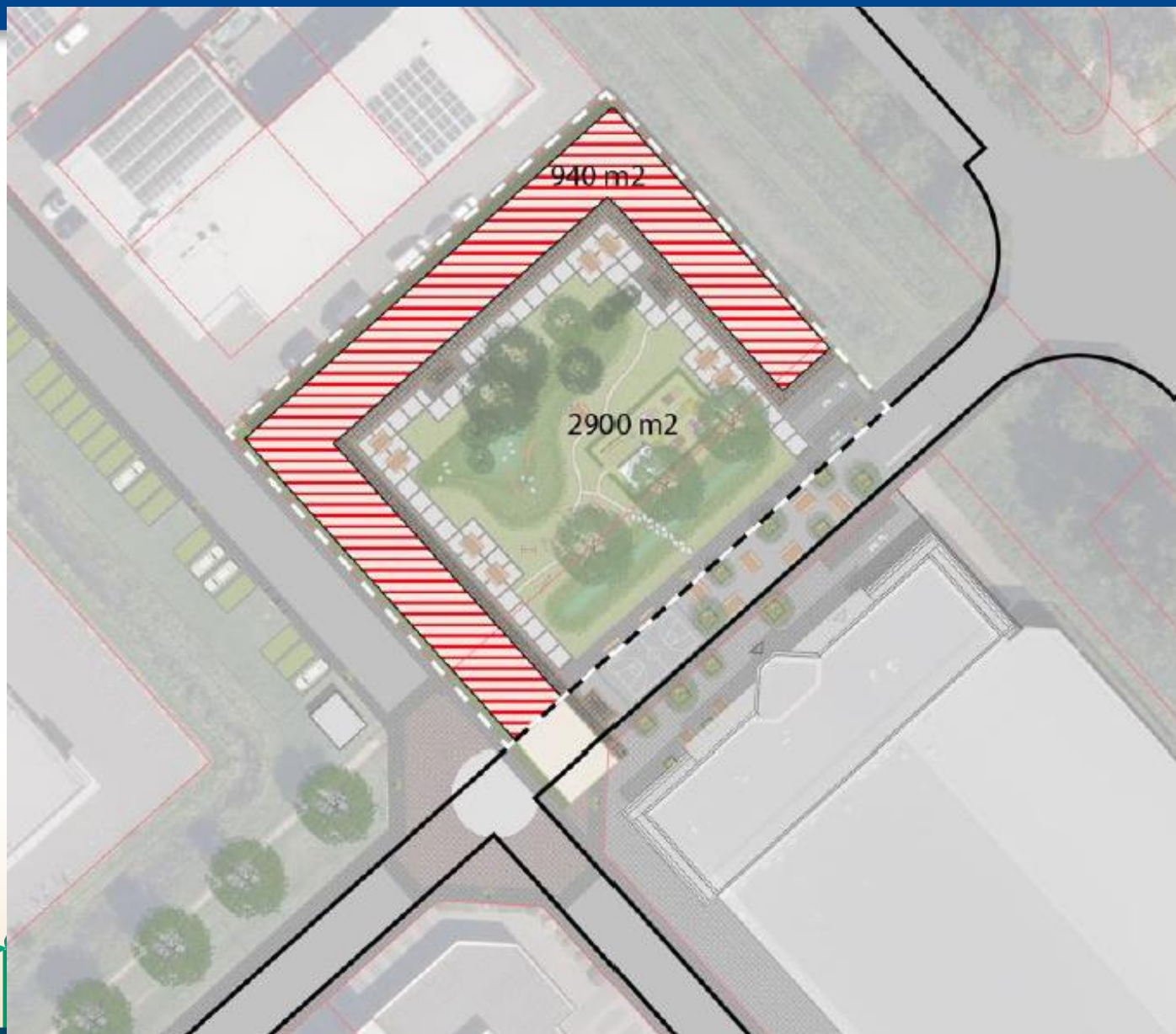
- Bellweg 2
- 200 plekken
- Duur opvang: circa 7 jaar (2034), tot realisatie langere termijn opvang.
- Voorgenomen start bouw: begin 2027
- Voorgenomen eerste opvang: 2027

Tussentijdse vluchtelingenopvang Bellweg

Tussentijdse vluchtelingenopvang Bellweg

Rollen gemeente

- **Initiatiefnemer, organisator en exploitant** (deels vanwege wettelijke taak (spreidingswet), maar vooral ook intrinsieke wens om bij te dragen aan een grote maatschappelijke opgave);

Maar ook:

- **Bevoegd gezag** voor het verlenen van de omgevingsvergunning (bouwen en afwijken van de omgevingsplanregels);

Dubbele pet vereist:

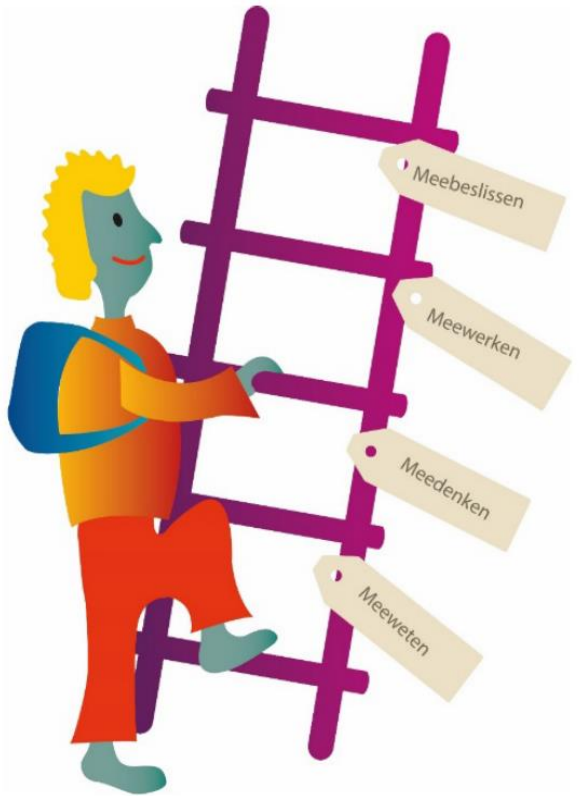
Interne scheiding verantwoordelijkheden, transparantie en een zichtbare integrale belangenafweging wat leidt tot een juridisch houdbaar besluit;

procedures

- Onttrekking Bellweg aan de openbaarheid (bevoegdheid gemeenteraad (25 juni 2026))
- Omgevingsvergunning (bopa) (bevoegdheid college)
- ODR
- ETFAL
- Aanvraag
 - ontwerp-besluit (planning 2 of 9 juni 2026)
 - Zienswijzeperiode (zes weken)
 - definitief besluit incl. nota van beantwoording zienswijzen (naar verwachting sept 2026)
 - mogelijkheid tot beroep (rechtbank)
 - Mogelijkheid tot hoger beroep bij de Raad van State

- Meewerken: maatschappelijke partners
Uitvoeringsplan Meedoen vanaf dag één
- Meedenken: omliggende bedrijven/ inwoners/ sociale partijen
Inloopavonden ontwerp gebouw en omgeving (sept 2025)
Klankbordgroep (vanaf juni 2026)
- Meeweten: buurt en stad
Inloopavonden ontwerp-besluit Bopa (eind juni)
Telefoon, bezoek, brieven, persberichten
Website, goed benaderbaar

Participatie, beheersmaatregelen

- Minder grote berichtgeving
- Inloopavonden goed overdacht: kleine groepen, niet plenair, vooraf aanmelden
- Veiligheid omgeving belangrijk aandachtspunt
- In overleg met team Veiligheid en Opvang en politie

Lange termijn opvang

- Conform besluitvorming:
 - Eerlijke verdeling over de stad
 - Samenwerking regio
 - Onderdeel van de stad
 - Kansen voor iedereen
 - Kostenneutraal
- Focus op samenwerking in de regio

Komende periode

- Onttrekking Bellweg uit de openbaarheid (juli 2026 in raad)
- Langere termijn opvang (2026/2027)

Vragen

